

Poskytování klinickofarmaceutické péče na Klinice infekčních nemocí během první vlny pandemie COVID-19 – zkušenost jednoho pracoviště

Martina Maříková^{1,2}, Věra Josková¹, Petra Halvová¹, Petra Rozsivalová^{1,2}, Jaroslav Kapla³

¹Oddělení klinické farmacie, Nemocniční lékárna Fakultní nemocnice Hradec Králové

²Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy v Hradci Králové

³Klinika infekčních nemocí Fakultní nemocnice Hradec Králové

Úvod: Cílem činností klinického farmaceuta, resp. klinickofarmaceutické péče, je jistění účelné a bezpečné farmakoterapie, minimalizace a eliminace rizik spojených s užíváním a/nebo podáváním léčiv pacientovi. Na základě systematického hodnocení medikací pacientů jsou posuzovány nežádoucí účinky léčiv, lékové interakce, úpravy dávek léčiv pacientů s renální nebo hepatální insuficiencí.

Metoda: Tato práce je retrospektivní analýzou poskytování klinickofarmaceutické péče u pacientů hospitalizovaných na Klinice infekčních nemocí FN Hradec Králové po rozšíření onemocnění COVID-19 do ČR v období 16. 3. 2020–31. 5. 2020. Ve výše uvedeném období bylo na Klinice infekčních nemocí hospitalizováno 93 pacientů, z toho 20 pacientů (21,5 %) bylo COVID-19 pozitivních. Těmto pacientům byla distanční formou poskytována klinickofarmaceutická péče a výstupy evidovány. Dále byla formou webového dotazníku hodnocena akceptace farmakoterapeutických doporučení a názory na práci klinického farmaceuta lékaři, kteří do této doby neměli s podobnou spoluprací zkušenosti.

Výsledky: Ve sledovaném období bylo 45 z 93 hospitalizovaných pacientů zařazeno klinickým farmaceutem do středního rizika výskytu lékového problému a 18 pacientů pak do vysokého rizika. Celkově u 48,4 % případů (45 pacientů) byl stanoven plán racionalizace farmakoterapie (35× při příjmu, 10× v průběhu hospitalizace), jehož účinnost byla následně 24× ověřena. Zpětnou vazbu podalo pomocí webového formuláře všech osm lékařů pečujících o pacienty s COVID-19. Všichni považovali spolupráci s klinickým farmaceutem za přínosnou, dvě třetiny věnovaly pozornost zapsaným plánům farmakoterapie pravidelně. Před začátkem spolupráce však měli povědomí o klinickofarmaceutické péči pouze tři lékaři.

Závěr: S hospitalizací prvního COVID-19 pozitivního pacienta ve FN HK došlo k rozšíření poskytování klinickofarmaceutické péče i na Klinikou infekčních nemocí. Dle počtu doporučených intervencí i názorů lékařů se tato multidisciplinární spolupráce jeví jako přínosná i v kontextu distanční spolupráce. Je však třeba provést další studie hodnotící praktický dopad poskytování klinickofarmaceutické péče, prokázat jejich využitelnost a více ukotvit klinickou farmacii do standardní zdravotní péče.

Klíčová slova: klinickofarmaceutická péče, hodnocení farmakoterapie, výkony klinického farmaceuta, COVID-19.

Clinical pharmaceutical care engagement at the Department of Infectious Diseases during the first COVID-19 pandemic wave – single centre experience

Introduction: The aim of clinical pharmacist medication review and clinical pharmaceutical care as such is the provision of effective and safe pharmacotherapy, the minimization and elimination of risks associated with the use and administration of drugs to a patient. Based on a systematic evaluation of pharmacotherapy, adverse drug reactions, drug interactions, and dose adjustments of drugs in patients with renal or hepatic insufficiency are assessed.

Methods: This is a retrospective analysis of the provision of clinical pharmaceutical care for patients hospitalized at the Department